

Recordatorio de deberes legais dirixido á Consellería do Medio Rural debido á inactividade administrativa ante denuncia presentada na XT da Consellería de Medio Rural en Lugo en xullo de 2021

Expediente: F.11.Q/1971/22

Santiago de Compostela, 21 de novembro 2022

Sr. conselleiro:

Nesta institución iniciouse expediente de queixa como consecuencia do escrito de ...referente á inactividade administrativa ante denuncia presentada en a Xefatura Territorial da Consellería do Medio Rural en Lugo en xullo de 2021. No seu escrito de queixa manifestaba que todas as comunicacións con ela se realizasen en castelán.

ANTECEDENTES

No seu escrito comunícanos o seguinte:

“En data 19/7/2021 presentei escrito ante a Delegación Territorial de Lugo da Consellería de Medio Rural da Xunta de Galicia referido a un escrito remitido en data 5/7/2021.

A día de hoxe non se procedeu a dar resposta ao devandito escrito nin a comunicar a información que prevé o artigo 21.4 de a Lei 39/2015, e tendo en conta o prexuízo que me ocasiona a inactividade administrativa, preséntase queixa ante esta institución..

Ante iso solicitamos informe a esa Consellería, que xa nola remitiu e na que se nos comunica o seguinte:

“Con data de 29/04/2022 recibíuse no Servizo Xurídico-Administrativo desta Xefatura Territorial solicitude de informe por queixa presentada por ... ante a Valedora do Pobo, remitida pola Subdirección Xeral de Réxime Xurídico para que se lle dese a contestación oportuna.

No escrito de queixa ..., en síntese, indica que con data 19/07/2021 presentou un escrito relativo a outro asinado pola xefa territorial o 05/07/2021, dentro do procedemento sancionador ..., e que non recibiu contestación.

Consideracións

Primeira.- Procedemento ao que se refire a queixa.

--> O procedemento ao que se refire a queixa e no que se presentou o escrito indicado nela é o expediente sancionador

Este iníciase con acordo de incoación do día 19/12/2018 con motivo dunha plantación forestal que non cumpre as distancias a terreos agrícolas establecidos na Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia (en diante Lei 7/2012).

O inicio do expediente sancionador ten lugar tras actuacións previas levadas a cabo polo Servizo de Montes para posibilitar a adaptación voluntaria da plantación e que se iniciaron o 14/06/2016 cun requirimento previo á responsable daquela.

Ditas actuacións previas estiveron suspendidas pola solicitude de informe realizada pola interesada á Dirección Xeral de Ordenación e Produción Forestal (11 de novembro de 2016) respecto á aplicación da normativa ao seu caso concreto que foi contestada o 02/05/2018 na que se indica a correcta aplicabilidade da norma ao feitos obxecto do expediente.

--> Con data 09/09/2019 a xefa territorial en Lugo da Consellería do Medio Rural ditou resolución no expediente sancionador arriba referido e no que ...resultou responsable pola comisión dunha infracción tipificada no artigo 128.i).4 da Lei 7/2012, de montes de Galicia (por incumprimento de distancias dunha repoboación forestal), na que se establecía o seguinte:

<<RESOLVO

- SANCIONAR a ... cunha multa de 300 euros pola comisión dunha infracción leve en materia de montes, tendo en conta os criterios de agravación citados nesta resolución (grao de culpa e intencionalidade e continuidade ou persistencia na conduta infractora).

- OBRIGAR a ... a adaptar a plantación forestal de eucaliptos da parcela ...) ás distancias mínimas establecidas legalmente respecto a terreos agrícolas (10 metros)>>

--> Contra a resolución presentouse recurso de alzada, que foi resolto o día 24/03/2021 coa súa desestimación íntegra e a confirmación da resolución recorrida.

Dita resolución é firme na vía administrativa e inmediatamente executiva segundo o disposto nos artigos 98.1.b), 114.1.a) e 117 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, de procedemento administrativo común das Administracións Públicas (en diante LPAC).

--> Con data 21/06/2021 un axente facultativo ambiental do Distrito Forestal X emitiu informe de comprobación no que constataba o seguinte na parcela obxecto do expediente:

<as distancias son as mesmas que as reflectidas no informe do axente con data 25/06/2015, excepto coa.... na que se observan eucaliptos de rexeneración natural a menos de 5-6 metros>>

--> Con data 05/07/2021 a xefa territorial de Lugo remite á persoa sancionada un "apercibimento" previo ao posible inicio da vía executiva (multas coercitivas).

Neste apercibimento advertíase á interesada que, de non comunicar a esta administración o efectivo cumprimento do deber sinalado na resolución sancionadora procederíase á imposición de multas coercitivas reiteradas.

Ademais sinalábase a base legal para a realización deste trámite, isto é, a previsión establecida no artigo 145 da Lei 7/2012.

--> Con motivo do anterior apercibimento a interesada non comunicou nada á Xefatura sobre o cumprimento efectivo do deber imposto na resolución sancionadora.

Por tanto, con data 06/08/2021 a xefa territorial acordou impoñer a primeira multa coercitiva á persoa sancionada.

--> Con data 31/08/2021 a expedientada presenta escrito no que, -ademais de denunciar a situación de varias plantacións forestais da zona na que se atopa a que é obxecto deste expediente, comunica que xa procedeu a adaptar a súa plantación ás distancias legalmente establecidas.

--> Con data 22/09/2021 os axentes facultativos ambientais nº 563 e 191 do Distrito Forestal X emiten informe sobre o estado da parcela obxecto do expediente no que fan constar o seguinte: <<as distancias da plantación de eucaliptos foron adaptadas correctamente aos predios lindeiros (10 metros respecto a parcela agrícola)>>

--> Finalmente, con data 18/10/2021 comunícase á interesada a finalización da vía executiva.

Segunda.- Escrito ao que se refire a interesada.

O escrito que a interesada di que non se lle contestou é o presentado con data 19/07/2021 con motivo do "apercebimento previo á posible vía executiva" de data 05/07/2021, asinado pola xefa territorial.

En devandito escrito o que vén solicitar a interesada é que se emende dita actuación administrativa ("apercebimento") por non conter o texto íntegro da resolución nin conter os recursos que podían presentarse contra aquel.

Este escrito non tiña ningunha consistencia nin fundamento algún, por canto as "resolucións administrativas" ditadas no procedemento sancionador xa foran notificadas debidamente á interesada, e devandito requirimento, como se explicou no texto que contiña aquel, baseábase na previsión contida no artigo 145 da Lei 7/2012, que esixía o devandito trámite antes de proceder a acordar a imposición de multas coercitivas ou a execución subsidiaria nos casos nos que non se proceda a reparar a situación infractora.

Ademais, no devandito requirimento xa se lle explicaba con claridade o alcance do mesmo e as consecuencias de non comunicar a realización da xestión imposta na resolución sancionadora (cuxo prazo xa finalizara transcorrido un mes despois da resolución firme, de data 24/03/2021).

Conclusións

1º. - Tanto nas actuacións previas á vía sancionadora como no procedemento sancionador posterior seguido contra ... seguíronse todos os trámites legalmente establecidos e estes foron completamente garantistas para a interesada.

Proba disto son os requirimentos previos realizados á interesada para evitar a vía sancionadora, -e respecto de os que se suspendeu a súa tramitación pola consulta realizada por aquela á Dirección Xeral de Ordenación e Producción forestal no relativo á aplicación da norma no seu caso concreto-; a remisión á interesada de copia de diversa documentación solicitada por ela ao longo do procedemento (de copia da denuncia da Policía Autónoma de data 05/06/2015, copia da documentación relativa ás actuacións previas tramitadas polo Servizo de Montes, copia do informe do distrito Forestal de data 16/12/2016); o recurso de alzada presentado por aquela no que se revisa a adecuación á legalidade da resolución recorrida, etc.

2º.- A realidade é que desde a denuncia recibida o 05/06/2015 na que axentes da autoridade comunicaban a ilegalidade da plantación forestal denunciada e o primeiro requirimento de adaptación da plantación feito á responsable o 16/06/2016, pasaron máis de 5 anos ata que a persoa responsable (...) comunicou a adaptación da devandita plantación ás distancias legalmente establecidas, algo que só ocorreu cando se iniciou á vía executiva coa imposición de multas coercitivas a aquela.

É evidente que a interesada coñecía as resolucións administrativas ditadas durante o procedemento e o seu alcance e efectos, e que o escrito presentado o 19/07/2021 con motivo do "apercibimento previo a unha posible vía executiva" polo incumprimento do esixido na resolución sancionadora, non tiña ningún fundamento nin base legal e só perseguía dilatar aínda máis o procedemento e o seu deber de adaptar a plantación á legalidade. Remítese copia das resolucións recaídas no procedemento sancionador nas que se reflicte a ardua tramitación sucesiva desde a recepción da denuncia na que se basea aquel, así como copia do apercibimento (acto de mero trámite) remitido á interesada o 06/07/2021 no que se detalla á súa previsión legal (artigo 145 da lei 7/2012), e no que se explicaban claramente as consecuencias da falta de cumprimento do requirido na resolución sancionadora".

ANÁLISE

Á vista do contido do escrito de queixa, da documentación remitida pola persoa promotora deste expediente e do que se manifesta en o informe da administración, resulta conveniente facer as seguintes consideracións:

Consecuencia das actuacións previas levadas a cabo polo Servizo de Montes no mes de xuño de 2016 para que posibilitase a adaptación voluntaria dunha plantación forestal que non cumpría as distancias precisas de acordo con a normativa de aplicación, iniciouse o expediente co requirimento previo do 14 de xuño de 2016.

Estas actuacións previas estiveron suspendidas por presentarse pola interesada unha solicitude de informe á Dirección Xeral de Ordenación e Produción Forestal respecto a "a aplicación da normativa ao seu caso concreto" e que foi contestada mediante escrito no que se lle indicaba a correcta aplicabilidade da norma ao feitos obxecto deste asunto, procedendo a posterior tramitación do expediente iniciado.

Tras este trámite o expediente sancionador incóase mediante acordo do 19 de decembro de 2018 e continuándose o seu procedemento de acordo con a normativa administrativa aplicable coa sanción pola comisión dunha infracción leve en materia de montes e a obrigaón de adaptar a plantación forestal ás distancias mínimas establecidas para terreos agrícolas.

Esta resolución foi recorrida en alzada e resolta coa confirmación íntegra da resolución recorrida sendo firme e inmediatamente executiva de acordo con o establecido en diferentes artigos da Lei de procedemento administrativo común das Administracións Públicas. Seguidamente remítese á interesada o apercibimento previo ao comezo da vía executiva mediante as correspondentes multas coercitivas impoñéndose a primeira ata que, con posterioridade, comunica que adaptara a plantación ás distancias legalmente esixidas.

Non obstante o anterior, e en relación coa falta de contestación ao escrito presentado pola interesada con data 19/7/2021, convén lembrar aquí a obrigatoriedade das administracións públicas de dar resposta ás peticións e cuestións que lle expoñan os cidadáns, o que nos leva a facer as seguintes:

CONSIDERACIÓNS

PRIMEIRA.- Segundo o disposto no artigo 21 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do Procedemento Administrativo Común das Administracións Públicas:

- A Administración está obrigada a ditar resolución expresa e a notificala en todos os procedementos calquera que sexa a súa forma de iniciación, exceptuándose os supostos de terminación do procedemento por pacto ou convenio, así como os procedementos relativos ao exercicio de dereitos sometidos unicamente ao deber de declaración responsable ou comunicación á Administración.
- O prazo máximo no que debe notificarse a resolución expresa será o fixado pola norma reguladora do correspondente procedemento, si ben este prazo non poderá exceder de seis meses salvo que unha norma con rango de Lei estableza un maior ou así veña previsto no Dereito da Unión Europea.
- Cando as normas reguladoras dos procedementos non fixen o prazo máximo, leste será de tres meses.
- O persoal ao servizo das Administracións Públicas que teñan ao seu cargo o despacho dos asuntos, así como os titulares dos órganos administrativos competentes para instruír e resolver son directamente responsables, no ámbito das súas competencias, do cumprimento do deber legal de ditar resolución expresa en prazo.

O incumprimento de devandito deber dará lugar á esixencia de responsabilidade disciplinaria, sen prexuízo da que tería lugar de acordo con a normativa aplicable.

SEGUNDA.- Pola súa banda o artigo 29 da xa citada Lei 39/2015, do 1 de outubro, establece que os termos e prazos establecidos nesa e noutras leis obrigan ás autoridades e persoal ao servizo das Administracións Públicas competentes para a tramitación dos asuntos.

TERCEIRA. Destacar tamén que tanto o artigo 103 da Constitución Española como o artigo 3 da Lei 40/2015, o 1 de outubro, de Réxime Xurídico do Sector Público establecen que a Administración Pública serve con obxectividade os intereses xerais e actúa con sometemento pleno á Lei e ao dereito.

Por todo o sinalado, considérase necesario en aplicación do disposto no artigo 32.1 da Lei 6/1984, do 5 de xuño, da Valedora do Pobo, facer chegar a esa Consellería do Medio Rural o seguinte:

RECORDATORIO DE DEBERES LEGAIS

Lembrámoslle a necesidade de contestación ás solicitudes que se formulen ante esa administración así como que, na tramitación dos expedientes, deberá actuar de acordo con os principios de eficacia, economía e celeridade establecidos no artigo 103 da Constitución estando obrigado a ditar resolución expresa nos prazos legalmente previstos.

Agradézolle de antemán a recepción do manifestado nesta resolución da Valedora do Pobo, e lémbrolle a necesidade de que no prazo dun mes (art. 32.2), dea conta a esta Institución da aceptación da resolución formulada, de ser o caso, e das medidas adoptadas para darlle efectividade, tamén se é o caso.

Ademais, facémoslle saber que, en aplicación do principio de transparencia, a partir da semana seguinte á data na que se ditou a presente resolución, esta incluírase na páxina web da institución.

O principio de publicidade das resolucións desta institución refórzase no artigo 37 da Lei 6/1984, cando prevé que a Valedora do Pobo no seu informe anual ao Parlamento de Galicia dará conta do número e tipos de queixa presentadas, daquelas que foron obxecto de investigación e o seu resultado, con especificación das suxestións ou recomendacións admitidas pola administración pública galega.

Saúdalle atentamente.

María Dolores Fernández Galiño
Valedora do Pobo